

Rakennus- ja ympäristölautakunnan lausunto Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen YVA-selostuksesta

Rakennus- ja ympäristölautakunta 27.04.2026 § 45
1152/10.03.02/2024

Asia

Lupa- ja valvontavirasto (LVV) pyytää lausuntoa Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta LVV-U/38053/2026.

Hanke

Kyseisessä yva-selostuksessa arvioidaan Karvian kunnan ja Parkanon kaupungin Haitinkankaan alueelle suunniteltavan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen ja tämän ilmajohtolla toteutettavan sähkönsiirron aiheuttamat ympäristövaikutukset.

Elements Suomi Oy suunnittelee tuuli- ja aurinkovoimahankkeen toteuttamista Haitinkankaan alueelle. Hankkeeseen sisältyy 10–16 tuulivoimalaa, jotka sijoittuvat Karvian kunnan ja Parkanon kaupungin alueelle, enintään 354 hehtaarin suuruinen aurinkovoima-alue, joka sijoittuu Karvian kunnan alueelle sekä hankkeen sähkönsiirto, jonka vaihtoehdot sijoittuvat Karvian kunnan sekä Parkanon ja Kankaanpään kaupunkien alueille.

Ympäristövaikutusten arviointimenettely

Ympäristövaikutusten arviointia (YVA) koskevassa lainsäädännössä (laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä 252/2017) edellytetään ympäristövaikutusten arviointimenettelyä tuulivoimapuistoille, joissa on vähintään 10 tuulivoimalaa tai kokonaisteho vähintään 45 megawattia.

Ympäristövaikutusten arviointimenettely on kaksivaiheinen prosessi, joka muodostuu arviointiohjelma- ja arviointiselostusvaiheista (Kuva 17). Molemmissa vaiheissa osalliset voivat esittää mielipiteitään hankkeesta ja yhteysviranomaisen pyytää lausuntoja tarpeelliseksi katsomiltaan tahoilta.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn selostusvaiheessa YVA-konsultti arvioi hankkeen ympäristövaikutukset YVA-ohjelman mukaisesti. Arviointi ja sen tulokset esitetään YVA selostuksessa. Yhteysviranomaisen kuuluttaa selostuksen ja asettaa sen nähtäväksi 30–60 vuorokauden ajaksi. Nähtävilläolon aikana pidetään yleisötilaisuus, selostuksesta voi esittää mielipiteitä ja yhteysviranomaisen pyytää muilta viranomaisilta lausuntoja kuten ohjelmavaiheessa. Kahden kuukauden kuluttua nähtävilläolon päättymisestä yhteysviranomaisen antaa perustellun päätelmän hankkeen ympäristövaikutuksista.

Alla on ympäristövaikutusten arviointiselostuksen sisältövaatimukset ja havainnot, täyttääkö Haitinkankaan yva-selostus vaatimuksen.

Arviointiselostuksen sisältövaatimukset

1. Hankkeen ja sen vaihtoehtojen kuvaus

Hankkeen tiedot: Kuvaus koko hankkeesta, sen fyysisistä ominaisuuksista, maankäyttötarpeista sekä toiminnan aikana syntyvistä päästöistä ja jätteistä.

Vaihtoehtojen vertailu: Kuvaus tutkituista vaihtoehtoista (mukaan lukien niin sanottu 0-vaihtoehto eli hankkeen toteuttamatta jättäminen) ja perustelut valituille vaihtoehtoille.

2. Nykytila ja ympäristövaikutukset

Ympäristön nykytila: Selvitys ympäristön tilasta ennen hankkeen toteuttamista sekä arvio tilan kehittymisestä ilman hanketta.

Vaikutusten arviointi: Kuvaus todennäköisesti merkittävistä vaikutuksista esimerkiksi ihmisten terveyteen, luonnon monimuotoisuuteen, maaperään, veteen, ilmaan, ilmastoon, maisemaan ja kulttuuriperintöön.

Arviointimenetelmät: Tiedot menetelmistä, joita on käytetty vaikutusten tunnistamiseen ja arviointiin, sekä mahdolliset epävarmuustekijät tiedoissa.

3. Haittojen ehkäiseminen ja seuranta

Lievittämistoimenpiteet: Kuvaus toimenpiteistä, joilla suunnitellaan ehkäistävän, rajoitettavan tai poistettavan merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia.

Seurantasuunnitelma: Ehdotus hankkeen ja sen vaikutusten seurannan järjestämisestä.

4. Muut tiedot ja tiivistelmä

Yhteenveto: Helposti ymmärrettävä yleiskielinen tiivistelmä selostuksen keskeisistä tiedoista ja tuloksista.

Yhteysviranomaisen ohjeistus: Selvitys siitä, miten yhteysviranomaisen arviointiohjelmasta antama lausunto on otettu huomioon.

Vuorovaikutus: Selvitys arviointimenettelyn aikana toteutetusta osallistumisesta ja kuulemisesta.

YVA-menettely varmistaa, että merkittävät vaikutukset selvitetään riittävän tarkasti päätöksenteon tueksi. Lisätietoa ja tarkat säädökset löytyvät muun muassa Valtion säädöstietopankki Finlexistä.

Oheisaineistona:

Lausuntopyyntö

YVA-selostus Haitinkangas Karvia ja Parkano

Karttaliite Haitinkangas

Arviointikriteerit kohteen herkkyydelle ja muutoksen suuruudelle

Yhteysviranomaisen lausunnon huomioiminen

Kaavamerkinnot ja suunnittelumääräykset

Hankealueen arkeologisen inventoinnin raportti

Sähkönsiirtoreittien alueen arkeologisen inventoinnin raportti

Melumallinnusraportti

Välkemallinnusraportti

Asukaskyselyraportti

Rannankylän aurinkovoima-alueen hulevesiselvitys ja vesienhallintasuunnitelma

Läntisen aurinkovoima-alueen pintavesiselvitys ja vesienhallintasuunnitelma

Natura-arvioinnin tarveharkinta

Suomijärven Natura-arviointi

Hanke-alueen kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys

Sähkönsiirtoreittien kasvillisuus ja luontotyyppiselvitys

Hiilinielulaskenta

Pesimällinnustaselvitys 2024

Pesimällinnustaselvitys 2025 (täydennys)

Metsäkanalintuselvitys

Pöllöselvitys 2024
Pöllöselvitys 2025 (täydennys)
Lintujen kevätmuuttoselvitys 2024
Lintujen kevätmuutto hankealue 2025 (täydennys)
Lintujen syysmuutto hankelalue 2023
Lintujen syysmuutto 2025 (täydennys)
Päiväpetolinnut kesä 2023
Päiväpetolinnut kevät 2025 (täydennys)
Päiväpetolinnut kesä 2025 (täydennys)
Päiväpetolinnut syksy 2023
Päiväpetolinnut syksy 2025 (täydennys)
Liito-oravaselvitys 2024
Liito-oravaselvitys 2025 (täydennys)
Viitasammakkoselvitys 2024
Lepakot hankealue 2023
Lepakot sähkönsiirto 2024
Saukkoselvitys
Suurpetoselvitys
Lumijälkiselvitys
Lintujen törmäysmallinnus
Kuulutus YVA-selostus

Päätös on kaupungin strategian mukainen.

Valmistelija: Rakennustarkastaja Raisa Karinsalo p. 044 7865 651

Esittelijä

Rakennustarkastaja Raisa Karinsalo

Ehdotus

Parkanon rakennus- ja ympäristölautakunta on tutustunut Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostukseen liitteineen. Lautakunta toteaa, että selostus täyttää pääosin ympäristövaikutusten arviointimenettelylle asetetut lakisääteiset sisältövaatimukset ja että hankkeen keskeiset ympäristövaikutukset on tunnistettu arviointimenettelyn edellyttämällä tavalla. Selostuksessa on esitetty hankkeen perustiedot, toteutusvaihtoehdot sekä keskeiset vaikutukset muun muassa maisemaan, meluun, varjovälkkeeseen, luontoon ja ilmastoon. Arviointi perustuu useisiin asiantuntijaselvityksiin ja mallinnoiksi, ja menetelmät ovat pääosin asianmukaisia. Vuorovaikutusmenettely on dokumentoitu, ja asukaskysely on toteutettu osana arviointia.

Rakennus- ja ympäristölautakunta toteaa, että Parkanon kaupungin näkökulmasta selostus täyttää kuitenkin useat sisältövaatimukset vain osittain, erityisesti siltä osin kuin arviointia tulisi tarkastella Parkanon alueelle kohdistuvien vaikutusten näkökulmasta. Vaikutusten arviointi on laadittu pääosin koko hankealueen tasolla, eikä Parkanon ja Karvian alueita ole järjestelmällisesti eroteltu kaikissa tarkasteluissa.

Erityisesti vaihtoehtojen vertailu jää Parkanon kannalta puutteelliseksi. Selostuksesta ei käy selkeästi ilmi, miten eri toteutusvaihtoehdot eroavat toisistaan Parkanon puolelle kohdistuvien vaikutusten osalta tai mikä vaihtoehtoista olisi Parkanon näkökulmasta ympäristövaikutuksiltaan kokonaisuutena vähiten haitallinen. Tämä heikentää selostuksen käyttökelpoisuutta Parkanon alueellista päätöksentekoa varten. Varjovälkkeen osalta selostus osoittaa, ettei kansainvälisesti käytetty 8 tuntia vuodessa -suositusarvo ylity Parkanon puolella. Arviointi perustuu

kuitenkin suurelta osin olemassa olevan puuston suojaavaan vaikutukseen. Parkanon kaupunki katsoo, että puuston muutoksiin liittyvät epävarmuudet (esimerkiksi hakkuut ja metsänrakenteen muuttuminen) eivät näy riittävästi johtopäätöksissä eivätkä pitkän aikavälin riskien arvioinnissa.

Ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen kohdistuvia vaikutuksia on arvioitu pääosin mallinnusten avulla. Parkanon puolelle sijoittuvaa asutusta koskeva tarkastelu jää kuvailevaksi, eikä asukaskyselyn tuloksia ole alueellisesti kytketty vaikutusten merkittävyyden arviointiin. Haitallisten vaikutusten lieventämistoimenpiteet ja seuranta esitetään selostuksessa yleisluontoisesti. Parkanon kaupungin näkökulmasta jää epäselväksi, mitkä toimenpiteet ovat sitovia, milloin niitä sovelletaan ja miten Parkanon alueella mahdollisesti ilmeneviin haittoihin on tarkoitus reagoida hankkeen toteutuessa.

Parkanon kaupunki edellyttää, että hankkeen jatkosuunnittelussa ja mahdollisessa selostuksen täydennyksessä esitetään;

- vaihtoehtojen selkeä ja alueellisesti eritelty vertailu, mukaan lukien kuvaus Parkanon kannalta vähiten haitallisesta vaihtoehdosta.
- Parkanon puolelle kohdistuvien vaikutusten tarkennettu arvionti ihmisten elinoloihin, asumiseen ja viihtyvyyteen.
- varjovälkeen pitkän aikavälin tarkastelu Parkanon alueella, jossa huomioidaan puuston ja maankäytön mahdolliset muutokset.
- konkreettisempi ja sitovampi kuvaus lieventämistoimenpiteistä Parkanon alueelle kohdistuvien vaikutusten osalta.
- aluekohtainen seurantasuunnitelma Parkanon puolelle, jossa määritellään seurattavat vaikutukset, vastuut ja reagentimenettelyt.

Parkanon rakennus- ja ympäristölautakunta katsoo, että edellä mainitut täydennykset ovat tarpeen, jotta YVA-selostus muodostaa Parkanon näkökulmasta riittävän ja tasapuolisen tietopohjan hankkeen jatkokäsittelyä varten.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.